

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

„Lipsește mijloacele!”

Sibiu, 24 Ianuarie n.

De câteori nu ni s'a dat să auzim în viața de toate zilele, în frământările noastre pentru a duce cauza poporului românesc din patria aceasta cu un pas mai înainte pe calea progresului cultural și economic, cuvintele puse în truntea articolului de față!..

Cam totdeauna, când e vorba să se facă ceva, bun și folositor neamului, cei mai mulți ne provocăm la proverbiala sărăcie a poporului nostru, la lipsa de mijloace, — isvorul întregii noastre înapoieri în cultură și bunăstare, — și lucrurile rămân în starea de mai înainte. Pentru că cei puțini, cari ar fi gata a se însufleți și a jertfi, nu pot să țină locul și al celor mulți, cari se jăluiesc în continuu de marea sărăcie, de lipsa de mijloace. Și n'au dreptate, când se jăluiesc. Pentru că părinții și moșii noștri au fost cu mult mai săraci și mai lipsiți de mijloace, decât noi cei de astăzi, și totuși jertfele pe cari ei le-au adus pe altarul neamului sunt enorme pe lângă cele aduse de noi, cei de astăzi. Căci lor nu le-a lipsit aceea ce ne cam lipsește nouă: simțul de jertfă și simțul de datorință față de obștea întreagă a neamului din care facem parte.

Și totuși, parecă ne-am mai putea împăca cu starea de lucruri, nu prea măgulitoare pentru noi, atunci, când e vorba de a se face câte ceva pentru obștea întreagă românească. Dar sunt de neînțeles tăgăuirile cu privire la „lipsa de mijloace” pe cari le dau singuraticii câteodată pe calea ziaristicii noastre.

Așa de es. un învățător, — numele și locuința nu împoartă, — se plânge într'un număr mai recent al ziarului „Gazeta Transilvaniei”, că în viitor el nu va mai putea abona

revista beletristică „Luceafărul”, fiindcă acum și-a urcat prețul la 16 coroane pe an, sumă, pe care el nu o mai poate rupe din salariul său, ca până acum, pentru că n'ajung modestele sale mijloace pentru celelalte trebuințe pe cari le are. Iar afară de salariu, — cităm acum cuvintele proprii: „noi, învățătorii nu avem nici un venit lateral, acela sboară în alte buzunare. Noi suntem buni numai a ținea cursuri pentru analfabeti, prelegeri și șezători populare „gratis”. Unde e vorba de ceva câștig, acolo nu suntem buni!... Toți din toate părțile ne împing, ne îndeamnă să punem în mișcare carul înaintării culturale, dar nimeni nu ne întreabă, că putem sau ba! E greu domnilor să ceri însuflețire dela ostașul flămând, fie acela chiar și numai gregar!..

Și fiindcă așa stă treaba, domnul învățător, supărat că nu are venit lateral, declară că nu mai poate abona „Luceafărul”, dar totodată declară războiu și „pomenelor”, cari au să fie șterse, ca un obicei păgubitor și demoralizator!

Nu ne angajăm să analizăm, întrucât s'ar îmbunătăți soarta nemulțămîntului învățător prin stergerea pomenelor, și întrucât dănsul, dacă n'ar fi pomenile, ar putea abona și pe mai departe „Luceafărul”, — dar ne angajăm să-i arătăm și dovedim, ca dacă nu are venit lateral, numai el poartă vină.

Contrar serviciului pe care l'face ceilalți funcționari publici, legați anul întreg de birou, învățătorul are mai puțin de lucru în oficiul său. Anul școlar e numai de 8-9 luni, de regulă. Mai detragând acum feriile din aceste luni de școală, rămân 6-7 luni, în cari învățătorul ține prelegeri în școala sa. Celelalte luni din an învățătorul le poate întrebuința în scopul creării venitelor laterale. Care funcționar are atâta timp liber, pentru a-și putea vedea

și de alte treburi, nu numai de ale oficiului său?

Dar să mergem mai departe. Pecând alți funcționari au câte 6-8 ore de lucru pe zi, — cei dela întreprinderile particulare chiar și mai multe, — învățătorul are 5 ore pe zi, stabilite ca ore de propunere. Celelalte îi sunt ore libere, cari în zilele de vară, când nu se țin prelegeri, sunt cam 15 la număr.

Are deci învățătorul destul timp liber în cursul anului, pentru îmbărbățirea și a altor ocupațiuni compatibile cu chemarea sa, numai voe de muncă să aibă. Așa ar fi spre pildă economia de câmp, legumăritul, pomăritul, albinăritul, adunarea de plante vindecătoare, cari se plătesc bine, înființarea de reuniuni economice, de înmormântare, etc. așa cum fac toți învățătorii din România, cari nu de mult au fost mult laudați în ziarul din Bruxela „L'Independence Belge” pentru activitatea lor estrașcolară, din care rezultă folos mare, și pentru obște, dar și pentru ei. Ziarul numit spunea că în România „învățătorul este apostolul civilizației și rolul lui în afară de școală e cu mult mai important decât cel de pe catedră.”

Dacă învățătorii din România dispun de timpul necesar pentru a se face factori însemnați și în afară de școală, de ce nu l'ar putea folosi și ai noștri, pentru că și ei îl au, în scopul creării unor isvoare de venit lateral? Adecă de ce nu l' folosesc toți, pentru că noi cunoaștem și de aceea, cari de fapt îl folosesc, și din munca lor estrașcolară încasează cam atâta cât le face salariul anual. Deci au o a doua leafă din ocupațiunile lor laterale. Pentru că bine să și-o noteze nemulțămîntul învățător, — venitele laterale isvoresc numai pe urma unei munci laterale. Cine nu muncește, nu le are. Și nu le va avea nici atunci, dacă zilnic se va tăngu prin gazete, că nu le are.

Le au însă aceia, cari nu se tânguesc, dar muncesc.

Cât pentru stergerea pomenilor, am da domnului învățător sfatul, să lase chestia aceasta în grija acelora, cari sunt competenți în cauză, în grija autorităților superioare bisericești, singure chemate să se pronunțe asupra lor, căci va înțelege și dănsul, că astfel de lucruri nu pot fi lăsate la chibzuială fiecăruia, chemat ori nechemat!

Inmormântarea Cavalerului Ioan de Pușcariu.

(Fine).

Delegațiunile și asistența.

Spre a da mareui răposat ultimul onor, multe corporațiuni au fost reprezentate prin delegați, așa:

1. Eps. Se. I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu a fost reprezentat prin P. C. Sa Dr. Eus. Roșca.
2. Asociațiunea prin președintele său dl A. Bărsănu.
3. Academia română prin membrul său ordinar dl Ioan Bogdan, prof. univ.
4. Comitatul Făgăraș prin întregul personal al preturei din Zernești, în frunte cu dl primpretor Herszényi Béla.
5. Judecătoria cereuală reg. prin dl Mandl.
6. Despărț. Zernești al Asociațiunii prin directorul Ioan Ionișă ing. silv. și secretarul P. Dan.
7. Despărț. Bran al Asociațiunii prin directorul său și toți membrii comitetului sfătuitor în Bran.
8. Sinodul protopopesc al Branului prin președintele său și mai bine de jumătate din membri.
9. Reprezentanța bisericilor brăneșene prin președintele său, și aproape toți preoții din Bran.
10. Eforia școalei centrale din Bran prin președintele său și toți membrii corporativ.
11. Reuniunea femeilor române din Bran prin spăcap toate membrele din comitat.
12. Biserica veche din Schodol prin întreg comitetul parohial, în frunte cu președintele său.
13. Fabrica de celuloză din Zernești prin directorii săi L. ng și Iatko.

FOIȘOARĂ.

Rolul preotului în viața culturală a satelor,

de preotul Ioan Popa,
(Urmare).

Dacă amtem cei mai vechi pe colinele și plaiurile acestei țări, nici anii prezentului, cu toată peceea științelor, cei caracteriză, rareori ne pot împărtași de vederea unui astfel de sat românesc. Și nu din pricina conducătorilor, căci ei și-au împlinit îndestul datorie, și-au vărsat destul sânge, ca să scape din mâinile vrăjmașei a totfelul de popoare barbare, pe cari nemiloșiva vreme i-a desprins asupra noastră, cele mai mari și mai scumpe bunuri, sufletul unui neam, limbă, legea și moșia! Și-au împiedecat mult pogorârea și asuprirea dușmană dezvoltarea și înaintarea culturii românești. Doar cei doi secolii din urmă au început să ne mai surdă și nouă, să se mai împrietenească și cu viața română dând slobozenie liberă învățăturii românești. Ce rol a avut preoția în această dezvoltare, din pricina trecutului plin de turburări și de nestatornicii, nu avem date și lămuriri mai amănunțite. Din afirmările istoricilor noștri totuși putem face unele deducțiuni. Așa de pildă cel mai mare istoric al vremilor noastre, Dl N. Iorga, într'un arti ol adresat preoției zice: „Întreaga dezvoltare a poporului no-

stru din orice ținut e în strânsă legătură cu biserica creștină. Ea a stat mult timp în fântea culturii noastre, ea ni-a lăsat singurele noastre monumente artistice, în cântecul ei sfânt s'a plămădit graiul românesc, prapuriile ei cu chipuri de sfinți au fost stăpănurile noastre de luptă în vremurile cele mari”. (N. Românesc An. II. Nr. 3).

Iar domnul Goga spune: „Știm, că în cursul vremilor îndelungate poporul nostru de jobagi a fost lipsit de o clasă de călăuzari, cari să-l povățuiescă în toate nevoile lui. Singur preotul era în fișoare sat acelu om care, știutor de carte, a trebuit să fie îndrumătorul țaranului în lipsurile lui zilnice”. (Isema. unui trecător p. 65).

Din aceste și alte multe descrieri, vedem că vechiul preot, amăsurat puterilor și împrejurărilor de timp, a avut un rol destul de însemnat în jurul dezvoltării culturii noastre, fiind primele ei începuturi mai mult de literatură bisericească, precum și în ale susținerii și păstrării de datini și obiceiuri strămoșesti. Deși nu se deosebea mult de credințoși în cunoștința învățăturilor, îl vedem în slujbele preoțești servind cu evlavie și cucernicie de mucenic, îl găsim luând partea toate veselile și nevoile credințoșilor, îl vedem la umbra frăgăriului din uliță spunând norodului cel în-ounjara, jalnica poveste a neamului că:

„Pe boltă sus e mai aprins
La noi, bătrânul soare
De când pe plaiurile noastre
Nu pentru noi răsare”.

„La noi de jale povestesc
A codrilor desigur
Și jale duce Murășul
Și duc tustrele Crișuri”.

ca: „Avem un vis neîmplinit
Copil al suferinței,
De jalea lui ne-au răposat
Și moșii și părinții”.

(Goga, Poesii „Noi”).

Vedem pe popa Istrate, în arma unui stat cu jăzii, că s'a gâtă la para a „două lumii de ceară” cu „peană nouă” a scrie la împăratu, „carte cu tristare, că le-au luat pășunea domniilor fără lege și întrebare”, găsim cu'n cuvânt și după proza frumoasă a D-lui Goga: „în acești moșnegi însușirile adevăraților părinți: acea caldă și senină intimitate cu sufletele credințoșilor, acea înțelepciune bună, care pătrunde nevoile vieții patriarhale și găsește îndrumările trebuincioase”. (Op. Cit. p. 65).

Azi lumea a străbătut departe în tainele culturii și ale științei. Și luând în seamă vitregia trecutului putem spune, că și lumea română a făcut progrese destul de însemnate. Azi rămărând numai la cultura satelor, avem un număr frumos de biserici și școli corespunzătoare, avem un număr mai frumos însă de oameni cu pregătire corespunzătoare vremii. Totuși la o schimbare culturală mai pronunțată în spre bine nu s'a ajuns până astăzi. Ioi-colea s'a mai făcut câte ceva, s'a stăru-tore o luminare și înaintare a poporului. Totuși în raport cu premenirea ce a adus-o în rândul conducătorilor anii din urmă s'a făcut și se face foarte puțin. Partea cea

mai mare din satele noastre, pe lângă toate apărările și îndemnul de muncă a conducătorilor noștri bisericești și naționali, se găsește aproape tot în aceeași stare, și în aceleași condiții, cam a fost acum 40-50 de ani!

În ce e mai multe din satele noastre găsim aceiași oameni simpli, rămași înăpoi și neștiutori mai de multe dăsat de cele ce le-a pomenit, văzat și învățat dela părinți, moși și strămoși. Aceiași purtare de economie, aceeași scormonire de pământ lucrat și același pământ nelucrat, plin de tot felul de burani din jurul casei sau pe-alocure, aceleași unele de lucru, aceleași soiuri de vite, amărâte și neîngrijite. Suntem cu'n cuvânt rămași la vechimea grea, oboșitoare și întunecată, fără a lua seamă, că economia și știința a făcut progrese uluitoare, a ușurat și perfecționat mult munca plugăriei, că zilele și împrejurările de traiu s'au schimbat și s'au schimbat cu totul. Că astăzi cele aparținătoare hranei și îmbrăcăminte, precum, bucate, vite, legume, au prețuri îndecite, așa, că pentru a mai putea trăi și pe mai departe se cuvine și țaranului să a himbe cu totul modul vechiu de purtare a economiei cu cel nou, care este cu mult mai ușor de lucrat și mai avantajos. Căci numai astfel primăntul, care nu mai este cel dela moși și strămoși, ci împărțit între atâția și atâția frați și surori, va mai putea să îndestuleze traiul, dăscămînt vitele și toate celelalte lucruri aparținătoare economiei.

(Va urma).

Am mai remarcat prezența domnilor: Dr. Iancu Meșianu, Virgil Oniț, D. Veerdea, G. Dims, I. Lenger, N. Garoiu, Dr. Venter, Dr. N. Stinghe ș. a. S-au prezentat inteligenți din aproape toate satele din țara Bârsei, preoți, notari, învățători, comercianți și anume: din Codlea, Ghimbav, Râșnov, Poiana Mărului, Tohanul vechiu și nou, Zernești etc. — ear de pe plăsurile, colniciole și văile celor 10 comune brăne, poporul recunoscător în număr de peste 1000 inși și-a ținut de a sa sfântă datorință să dea mortului oinștea cea mai de pe urmă, petrecându-l la vecinicul lăcaș.

Coroanele.

Pe catafale au fost depuse următoarele coroane:

1. Coroană artificială de frunză de palmieri și iederă cu inscripția aurită pe fundă neagră: „Academia Română”.
2. Coroană naturală: trandafiri, palmieri și dafin cu inscripția pe fundă neagră: Neuitatului lor tată — Iuliu și Catife.
3. Coroană artificială cu flori albe de măr, mac alb și palmier cu inscripția pe panglică neagră: Scumpului Tată — fiii și nuroile.
4. Coroană artificială: de trandafiri albi, liliac alb, palmieri și frunză de stejar, cu inscripția aurită pe panglică albă: Iubitului frate, — Iosif și Ilarie.
5. Coroană artificială: de palmieri bordeaux închiși și verde cu inscripția aurită pe panglică albastră: Feledhetlen volt vidéki Főkapitányának — Fogaras vármegye Tővényhatóság.
6. Coroană naturală: trandafiri palmieri și dafin cu inscripție aurită pe panglică violetă: Iubitului lor Tata — moș — Lulu și Zeno.
7. Coroană artificială: de violele și hiacinte cu inscripție aurită pe panglică violetă: Iubitului nostru tată mare — Recunoscătorii nepoți.
8. Coroană artificială: cu trandafiri bordeaux, lauri, violele și palmieri cu inscripție pe panglică neagră „Valorosului său membru”, Sinodul protopopos al Brăneului.
9. Coroană artificială, de orisantheme violete cu palmieri și iederă bramată, cu inscripția pe panglică neagră: „Scumpului meu pretin” — Iosif Gall.
10. Coroană artificială: de liliac violet și crin alb cu inscripția pe panglică neagră „Valorosului său fost președinte și membru” — Eforia școlii centrale și reprezentanțele comunelor brăne.
11. Coroană artificială, de trandafiri albi, ghiocei, orisantheme și palmier cu inscripție aurită pe panglică violetă: „Ilustrului său fondator” — Reuniunea familiilor române din Brăne.

Cortegiul.

Terminate vorbirele, mai aruncasăm încă odată privirile îndurate spre fața blândă și senină a defunctului, care părea că doarme, fu apoi acoperit cu linfoliu, stropit cu vin și pe soriul de metal se așeză cortegiul, se închise, ear cortegiul se pusă în mișcare în modul următor:

Înainte mergeau purtătorii de prapori și cruci, apoi corul învățătorilor, preoții turgenti, un candidat de preot purtând pe o periuță de catifea neagră decorațiunile defunctului — patru la număr, — venia apoi soriul purtat de membrii comitetului parohial dela bi erica veche din Schodol, de embele laturi învățătorii cu coroanele, ear în urma soriului membrii familiei, fiii loș cu fiul și ficele sale, Dr. Emil prof. univ. Ceilalți doi fii: Iuliu jude de tribunal în pect și Silviu consul austro-ungar la Mosovo, unul din cauză de boală, altul din cauza prea marelui de părtări, n'au putut fi de față. Urmu frății: Ilustratarea Sa dl. arhimandrit și vicarul sf. metropolii din Sibiu — Dr. Il. Ișion, și Iosif, avocat, nepoții Valeriu, șef de secție în ministeriu, Victor parch în Schodol, Lulu, funcționar în ministeriu de honvezi, Dr. Venter, Dr. Stinghe și alte număroase rudeni, domni și doamne, inteligență și un inens public de țărani, veniți din toate părțile.

Ajunși la locul destinat P. C. S. dl. Dr. Roșca cetește molitva de deslegare, ascultata de mule de oameni cu capetele descoperite și genunchii plecați, și în fine în duioasa cântare a corului „Veclnicia pomemir” soriul cu rămășițele pământeste ale venerabilului decedat disoare în „cripta familiară a cavalerilor de Pușcaru” unde fu șezet lângă iubita sa soție Constanța n. Circa.

Pomana.

Pentru popor s'au împărțit vr'o oă-tava lăzi de faclii și vr'o patru oară de colaci, ear inteligența s'a întrunit în număr de peste 100 persoane în saloanele hotelului „Brăne”, unde s'a servit obicinuita pomana. Apropindu-se seara, publicul prezat s'a resfirat, plecând fie care la ale sale.

Și acum suflet nobil, care ai plecat în sferele senine ale unei lumi mai ferice, primește o lărmă de mulțămire din partea edăno intristatului popor brănean, care te-a veneat și iubit ca pe un ade-vărat părinte, primește o lacrimă de recunoștință dela clerul și poporul acestui ținut, căruia i-ai fost mare sprijinitor și povătuitor, îndrumându-l spre tot ce e bun, mare, nobil și frumos! O lacrimă a sperării vărsăm pe mormântul Tău, rugând pe buncel D-zeu, să nu ne părăsească, ei să se întoarcă spre noi cu milă, trimițând earăși poporului său obidit bărbați providențiali, cum ne-ai fost Tu, venerabilul nostru părinte.

Dormi în pace!

Preotul George Babeș.

Cum să-și câștige preotul încrederea poporului?

de Ales. Baieșan, paroh.

Starea preotească din timpurile cele mai vechi a fost considerată ca păstrătoare și susținătoare ideilor celor mai sfinte și folositoare ale om-nimei. Preoții, urmași ai Mântuitorului nostru Isus Hristos, sunt priviți ca vestitorii cuvântului lui Dzeu.

Aceștia în urma misiunii lor divine împrăștie belșugul de învățătură, mângăere și întărire în viața poporului.

Cu drept cuvânt îi putem numi pe preoți lumina, care are să lumineze viața poporului: biserica vie a lui Hristos.

Cea mai cardinală îndatorire a preotului e să fie povătuitorul poporului pe calea mântuirii sufleteste.

Scopul vieții noastre este fericierea cea vecinică.

La aceasta putem ajunge numai prin îndreptarea de păcate, prin slungarea por-nirilor rele ale omului, precum și prin întărirea în faptele cele bune.

Preotul, ca conducătorul turmei cuvântătoare, are neîntrerupt datorința aceasta a o practica în viața sa pastorală.

Pentru slujitorul Domnului cea mai scumpă cale trebuie să fie calea la biserică. Preotul, ca păzitor al vieții sufleteste a poporului, are să îndeplinească cu evlavie și dragoste slujba dzească, care e talna cea mare a prefacerii jertfei de pâine și vin în trupul și sângele Mântuitorului.

Preotul n'are să săvârșească slujba aceasta ca o mișună, care se joacă cu cele sfinte.

Dânsul la îndeplinirea acesteia, trebuie să aibă o ținută cuvințioasă, în urma căreia creștinul — trezindu-i-se sufletul și inima — să primească imbold spre lucrarea dragostei creștine.

Inima preotului trebuie îndreptată spre Dumnezeu, departe de ori ce gânduri lumești.

Si se farișeză în inima acestuia numai ougetările înalte cerești, prin cari preotul își poate pregăti mintea pentru a lua parte la sfîșniența serviciului.

În și afară de biserică, sf. slujbă preotul are să și o poarte corect și conștient.

Cu un cuvânt are o datorință sfântă a fi cu trup și suflet pentru serviciul acestuia.

Cea mai frumoasă podcăbă, ce înfrumțează pe un preot, e haina evlaviei și a smereniei.

Omni în viață îatimpină multe greutăți. Când născuț îl copleşte, are trebuință de un adăpost.

Acest adăpost e credința, care întărește pe om și-l ajută să lupte cu putere în valurile vieții.

Cel credincios se ridică cu mintea la Dzeu și acolo își află odihna și mulțămirea sufletescă.

La soarele credinței trebuie să se înălzească și preotul, căci aceasta ne întărește și oțelște sufletele.

Un tovarăș al credinței, al evlaviei e modestia, smerenia.

Preotul îmbrățișând virtutea aceasta se ferește de mândrie, de aceasta urâtă pornire a sufletului, în urma căreia ne închipuim că noi suntem mai buni decât toți alții.

Dragostea peste măsură față de noi inși-ne și înălțarea peste ceea ce suntem în realitate, constituie mândria.

Să ne lipsim de patima mândriei și să ne aducem aminte, că cu toții suntem deopotrivă.

Să fugim neîntrerupt de mândria, care îndușmănește om cu om și să ne îmbrăcăm în haina modestiei și a smereniei.

Păstorul sufletesc al poporului are să fie atât în vorbe, cât și în fapte cumpătat și măsurat, ceea ce constituie o însușire nobilă: demnitatea preotului.

În considerarea acesteia preotul are să încunjure ori ce vorbe triviale, injurături și vorbe de rușine. Dânsul să nu iubească minciunile și vorbele ușoare.

Glumele și cuvintele cu înțelesuri îndoelnice să le lase la o parte, căci acestea numai îi detrag din vază.

Preotul să fie stăpânit întotdeauna de seriositatea cuvenită.

Încât privește viața preotului, aceasta trebuie să fie curată, adecă destrăcată de toate grijile și preocupățiunile lumești.

Curățenia sufletului e acea stare, în care omul se simte ușurat de tot: păcatele.

În sensul acesta e de lipsă și-zi duce preotul viața.

Cumpătul, măsura în toate, încă e de o mare importanță în traiul preotului. Acesta se manifestă în însușirea de a fi crătuitor.

Preotul aparținând clasei culte cu multe cereințe, are să adune neîntrerupt, căci cel ce nu adună, risipește, — ceea ce e un păcat social condamnat.

Să adune preotul parale pentru zile negre, creșcându-și familia conform poziției.

Purtarea păintelui sufletesc în societate are să fie cuvințioasă și vorbele lui pline de blândete. Sub blândete înțelegem traiul bun cu toată lumea.

Dat ne este dela Părintele cereș a trăi în pace, unire și veselie cu semenul, cu desproapele rostru.

O viață pacinică e dator preotul să ducă în activitatea sa pastorală. Să nu fie nici când om aspru, la care toți să se uite cu răceală și cu frică. Preotul să nu fie nici când arțăgos, îngâmfat și fute la fire. Săderie și greșelile poporului preotul să le ierte, căci viața noastră e basată pe iertări și concesuni reciproce.

O deosebită podcăbă pentru preot e a avea un caracter neeseceptionabil.

Caracterul (firea, bunătatea) unui om se cunoaște mai bine în treburi de bani, în beutură, în mânie și în felul cum își ține cuvântul dat.

Preotul pe lângă săvârșirea slujbei dzești mai are și administrarea averii bisericești din parohie.

În toate cele administrative preotul trebuie să aibă mâni curate. Nimic pentru sine, ci totul pentru progresul bisericii, să i fie lozina.

La jertfa preotul să fie cel dintâi și să îndemne și pe alții a aduce primos la altarul bisericii și al școlii.

Beția e izvorul a tot felul de boale și aureri, ce scurtează viața. La masa otrăvită de beutură se nasc toate grăirile de rău, certele, blăstămurile, bătăile și nelegiuirile.

Preotul să nu fie dornic deoi după petreceri, cari adeseori sunt patul cald al uricioasei patimi, al beuturii, care ne înjosește și păgubește peste măsură.

Poporul să nu poată adeveri, că preotul predică apă și bea vin, cum se zice în viața de toate zilele.

Firea omului se poate cunoaște și în mânie. Omul pornit la mânie nu se poate bucura de pacea și liniștea sufletului.

Mânia ne va aduce numai boală sufletului, întanere minții și închide inimei drumul spre Dzeu. Apostolul Mateiu v. 22 zice: „Tot cel ce se mânie pe fratele său în deșert, v'novat va fi judecării”.

Cuvântul dat încă formează o părțioică nu puțin însemnată din caracterul omului.

Duhovnicul sufletesc are să fie un neadormit povătuitor la ținerea cuvântului dat. E știută vorba poporului: „pe unde iese cuvântul, pe acolo iese și sufletul”.

Conduita preotului în și afară de biserică trebuie să fie un efus al convingerii religioase. Păstorul sufletesc are să fi: pentru parohienii săi dovadă vie de credință.

Preotul, care nu este drept credincios, își perde autoritatea, și poveștele lui sună în pustiu.

Darul preoteșco avem să-l privim nu ca un mijloc de trai, ci ca o misiune, o chemere sfântă.

O neapărată trebuință are preotul și de o consonanță între chemarea și traiul pe care-l duce în viață. Între vorbe și fapte are să fie totdeauna o vădită armonie. Preotul e chemat a îndeplini ceea ce spune, spre a fi ferit de zicala poporului: „fă ce zice popa, ear nu ce face”.

Chemarea preotului e a fi întruparea învățăturilor sale, așa încât faptele lui să fie lumina conducătoare pentru parohieni.

Fiecare preot e chemat a fi un neșecat izvor de lumină și viață pentru credinșii săi.

Preotul are o datorință cardinală a lumina, a învăța poporul, spre a-l scoate din cătușele naștinței. Pentru ca să-și

poată împini această sarcină are ca facultățile spirituale ale sale în continuu să și le cultive.

Cultivarea minții în armonie cu cea a inimei și-o poate face preotul prin procurarea și citirea cărților folositoare. E știut, că „cetul luminează, lumina întărește”.

Pe lângă aceasta preotul mai are și însăroinarea de a-și îndruma parohienii pe calea vieții morale. Lușrul acesta îl poate împlini prin citirea cărților sfinte și punerea învățăturilor acestora în practică.

Tendința de luminare și moralisere a poporului trebuie să formeze punctul cel mai cardinal din programul de activitate al preotului.

Acesta are să lumineze pe cei întunecați, să îndrepteze pe cei rădăciți și să vînd ce pe cei bolnavi.

Pătruns preotul de conștiința și tăria morală, care trebuie să-i formeze substratul sufletului, are chemarea de a combate viciile, păcatele dela sate, punându-le parohienilor în vedere frumșea virtuților creștinești.

Poporul în viața de toate zilele dă peste multe neajunsuri. Spre a putea suporta greul vieții poporul adeseori aleargă la preot, pe care-l conșideră ca un alinător al durerilor sale.

Drept aceea preotul trebuie să fie totdeauna gata la mângăieri și sfat bun.

În viața oasnică la popor obvin multe neplăceri.

Aplanarea acestora adeseori numai preotul o poate face, intervenind ca mijlocitor, mângăitor și sfatutor, desoperind tot mai mult fericierea cea dulce a vieții oasnice.

O îndatorire însemnată a preotului este a-și ridica vocea întotdeauna în interesul păcii, dreptății și al adevărului.

Lușrul cel mai rău e a ne certa între noi și a ne ruina!

Să ne silim a nu ne oară, a nu ne certa, a nu ne lovi. Chemarea noastră nu este a ne rășboi între olată, ci a ducе un trai bun cu semenul nostru.

Poporul nostru cam suferă de patima rășbunării. Una două, îi face el singur judecata. Dacă nu poate să-și ia satisfacție pentru lucruri de nimic, aleargă pe la judecăți.

În vederea acesteia preotul are să-și ridice vocea în interesul păcii, arătând poporului roadele bine-cuvântate ale bunei înțelegeri, în urma căreia se risipesc gândurile rele.

Dreptatea se manifestă în dorința statornică a omului de a da fiecăruia ce e al său.

Omni să aibă în vedere față de semenul său întotdeauna numai dreptatea. Gândul de a înșela, de a păgubi pe cineva să fie departe de dânsul.

Simțul dreptății să se infiltreze în inima poporului, nu răvna după avutul, după huna altaia. (Va urma).

Adunarea generală

a Reuniunii române agricole sibiene.

Duminecă la 31 Decembrie n. 1911, și-a ținut Reuniunea rom. agricolă din Sibiu a 23-a adunarea generală ordinară în comuna Turnișor (ang. Sibiu). Locuitorii din Turnișor în majoritate sunt Saxoni (germani veniți în timp mai nou) mai puțin Sași și ceva sub 120 familii Români.

În general, locuitorii acestei comune se îndeletnicesc în mod rațional, cu economia de câmp, cu lăptăritul, cu bătășitul și zidăritul. În vechime Sașii au fost majoritate și atot puternici, de prezent sunt mai puțin și trăiesc cu Saxoni în relațiuni încordate. În afacerile comunale, Sașii și Români nu sunt luați în samă. Români dispun de puțină moșie, țin însă pământuri cu arând, și izvorul mai însemnat de venit le este lăptăritul. În timpul din urmă au început să îmbrățișeze și meseriile. Biserica și școala ar putea să fie cinstite chiar și altor comune românești. Sub dibacea păstorire a harnicului preot, dl. Romul Plator, Români din Turnișor au făcut frumoase progrese culturale și este nădejde, că prin o frățoasă conlucrare cu ținutul învățător de bună speranță, dl. P. Vale, în viitor vor putea face și mai mult.

Din prilejul adunării generale au sosit în mijlocul nostru dnl. Dr. V. Stan, prof. semin., totodată președintele adunării, membrii din comitet R. Simu, N. Iosif și A. Cosoiu, seșetorul Reuniunii Vic. Tordășianu, însoțiți de dl. Dr. A. Dregomir, cand. de adv., doi Eugeria Tordășian și d-șoara Roma Șulțuș, cari au asistat la serviciul divin, servit cu multă pietate de prohodul R. Plator, oart ibund la ridicarea solemnității cântările liturgice executate cu precizie de corul bărbătesc compus

din joni țărani și din meseriași turneri de sub conducerea inv. P. Valcu.

Cu în epere dela ora 11 a. m. și cu puține întreruperi până către ora 8 seara, toată suflarea românească (bătrâni, tineri, bărbați, femei și copii) din Turnișor au petrecut împreună cu oispăși sibieni, cari s'au interesat de toate așezimintele noastre românești.

La ora 11 și jumătate, fiind spațioasă sală a frumosului edificiu școlar tipic, dl Dr. V. Stan, prin cuvinte instructive și de toți înțelese, schițând activitatea mănăstă a Reuniunii, declară adunarea generală deschisă și dă cuvântul secretarului Vic. Tordășianu, care face un reasumat al bogatului raport general despre activitatea Reuniunii în 1910 și arată cum Reuniunea în 1910 a fost în următoarele comune: în Sădu s'a ținut a 5-a expoziție de copii, la care au ținut discursuri instructive medicul Dr. I. Ben, directorul școlar T. Stoia din Veștem și protopopul N. Togan, al cărui discurs este publicat în raportul tipărit; în Săduș s'a ținut o întrunire agricolă proprie ză, când s'a pus temelie la lăsuțra de credit Raiffeisen de acolo; în comuna Săliște și Sebeșul inf. s'au făcut premii de vițe și junice de prăsilă; în comuna Mag s'a ținut prima și frumoasă sărbătoare a pomilor chemată a desvolte, mai ales în tinerime, dragostea față de cultura pomilor; în Apoldul inferior, în diferite rânduri, s'au inspectat lucrările pepinierii de vițe de vie. În 1910 s'a dat un împrumut de cor. 300 economului Ilie Perea din Gușterița pentru procurarea de animale de prăsilă; în toamnă s'a pus în lucrare cuprul de uscat poame sistem "C zenille" din Săliște cu rezultat desăvârșit; în primăvară s'au împărțit în mod gratuit între 111 membri din 40 comune, diferite cantități de sămânță de nutrețuri măiestrite (uțernă, napi, trifoiu) și s'au mijlocit pentru număroși cultivatori din diferite părți procurarea de sămânțe mai bune și mai ieftine de nutrețuri, de flori, de zarzavat etc. Secretarul Tordășianu, arătând îmbucurătoare progrese, ce le face școala practică de economie din Săliște, înființată cu concursul moral și sub egida Reuniunii, stăruie asupra foloselor imediate ce le trag și acum și pe cari le va avea după această școală în viitorul cel mai apropiat întreaga populațiunea noastră din ceroul Săliștei. Cu privire la însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen, s'a constatat cu vie plăcere, că ele au sporit până la finele anului 1910 la 20. Activitatea binefăcătoare a acestora este tratată pe larg și ar merita să o cunoască obștea noastră de pretutindenea. Ele sporesc, căci oamenii de bine încep să se pătrundă de chemarea mântuitoare a însoțirilor, cari contribuie la ridicarea nivelului moral și material al societăților; sporesc membrii lor, sporesc sumele depuse la însoțiri, căci poporul începe a prețui câștigul după sumele sale depuse și sporește averea însoțirilor, de oarece cărmăcii lor îndeplinesc toate funcțiile, exclusiv caasarul, în mod gratuit. Unele din însoțiri lucrează numai cu părțile fundamentale și fără a lua împrumuturi dela alte bănci, cu sumele depuse și cu capitalele din cari se compun diferitele fonduri ale lor (de rezervă, fonduri economice, de binefacere etc.), unele ajunse la 10.000 cor. etc. De încheiere se arată sporiul în membri al Reuniunii (membri fondatori a avut 5, onorari 2, pe viață 14, ordinari 1018, din cari 73 cu locuința afară de comitatul Sibiu și 7 ajutători) și starea îmbucurătoare materială a ei. (Averea proprie a Reuniunii la 31 Dec. 1910 a fost de cor. 20.903.23, a fondurilor ei de cor. 4.269.36, sau în total cor. 25.172.59).

Raportul general s'a luat cu plăcere la cunoștință și s'a votat comitetului mulțămite pentru activitate; socotelile pro 1910 s'au aprobat, proiectul de buget pro 1912 s'a învâințat; s'a exprimat conțelentă pentru membri răposăți și în special pentru vrednicii slujbași P. Ciara, fost membru onorar și caasar și Dr. P. Șpan, fost timp de 14 ani membru în comitetul central; s'a votat mulțămite tuturor dărcitorilor și conțelătorilor în folosul Reuniunii. La locul devenit vacant în locul răposatului Dr. P. Șpan s'au ales prof. sem. T. Popovici.

Discursul de interes economic l-a ținut membrul din comitet A. Cosciuc, care a tratat cu deplină competență despre cultura legumelor.

La punctul propunerii eventuale, secretarul Tordășianu, tractând despre lucrările folositoare, îndeplinite de însoțirile noastre Raiffeisen, între cari arată cum unele din câștigul curat au cumpărat și împărțit între membri sute de altoi, altele au procurat și împărțit vițele de soia ale, altele au dat ajutoare la edificări de școli, de case parohiale, la salarizarea învățătorilor și aproape toate au grupat în jurul lor pe foștii datoriși dela alte bănci, prin ce ei cruță timpul petrecut cu

caventa pe la orașe, și pe deasupra, cametele ce le plătesc după datorii rămân tot în comună și spre folosul lor etc. etc., stăruie să se înființeze o asemenea însoțire și în Turnișor. Resultatul vorbirii a fost că s'a întemeiat o însoțire cu 21 membri, în fruntea cărora stă parohul Platoș și învățătorii Valcu și Părău.

La 4 ore d. a. s'au împărțit poporului cărți folositoare, iar prezidentul Stan a declarat adunarea închisă, după care a urmat masa comună, servită de Reuniunea femeilor române din Turnișor în fruntea prezidenta, doamna preteasă Platoș.

La ora 6 s'a ținut șezătoarea literară, în care corul n'a cântat mai multe arii, părințele Platoș n'a raportat despre îsprăvile societății corului și cu deosebire ale Reuniunii femeilor române din Turnișor, iar doamna profesoară Eugenia Tordășianu a ținut o conferință interesantă despre rolul femeii române în familie, dl Dr. A. Dragomir a citit 2 poezii de Goga, iar un corist a declamat o poezie hazlie.

Astfel a decurs adunarea generală a Reuniunii noastre agricole spre bucuria și mândria tuturor. Și de data aceasta am câștigat convingerea, că cărmăcii Reuniunii muncesc din greu și muncesc cu dragă inimă pentru înălțarea așezământului, în fruntea căruia stau și, în legătură cu el, pentru înflorirea treburilor țăranelor noastre.

„Învăgătorul“.

NOUTĂȚI.

Arhiducesă grav rănită. Arhiducesa Maria Terezie, soția arhiducelui Carol Șe-fan, a suferit sârt mână trecută a accident de sanie și a fost grav rănită la frunte. Nenorocirea s'a întâmplat în apropierea satului Obscov în Galiția, unde în iarna aceasta familia princiară organizase o excursiune cu sania. Profesorul baron Eiselsberg, chemat din Viena, a făcut o operațiune, după care arhiducesa se simte ceva mai bine.

Demisiune. Din Budapesta vine știrea că dl Victor Molnár, secretar de stat în ministerul de culte, își părăsește postul în zilele acestea. Un nou secretar de stat, în locul devenit vacant, nu va fi numit.

Dela Academia Română. În anul 1911 s'au cosultat la biblioteca Academiei 24,800 volume și broșuri de către 9500 cetitori. Colecțiile bibliotecii au sporit în acest an cu 5680 de volume și mai multe mii de reviste, atlase, portrete, documente, manuscrise ș. c.

Botezul principelui. Din Berlin se anunță, că se fac mari pregătiri pentru primirea oaspeților din casele domptitoare cari vor veni la Berlin în 27 Ianuarie s. c., ca să fie de față la botezul celui mai tânăr fiu al principelui moștenitor de coroană. Micul prinț, ca și frații săi, va avea cu totul o însoțire de nași, între cari se va găsi și arhiducele nostru moștenitor Francisc Ferdinand.

Promoție. Primim știrea, că Domnul Aurel Bocu, fiul parohului nostru din Nadeșu-săseș, în 7/20 a lunii curente a fost promovat doctor în științele juridice, la universitatea din Cluj.

Drepturi egale. Camera din Cristiania a adoptat proiectul de lege, care acordă femeilor în Norvegia dreptul de a ocupa în stat aceleași funcțiuni ca și bărbații, în toate locurile afară de biserică, armată și diplomație.

Incendiu. În Petersburg a ars Sămbătă un mare teatru, care purta numele țarului Nicolae al II-lea și care putea cuprinde 4000 de spectatori. Din clădire n'a mai rămas decât zădărniciile goale.

Distras. Profesorul (cătră soția sa): — „Te rog, dragă, fă ceva ca pisica să nu-mi miorlăie în urechi; nu mai pot s-orie nici un cuvânt“... Nevastă: — „Foarte bine, frate, dar nu simți că șezi pe pisică?“

Medic otrăvitor. Un doctor din Dijon, cu numele Genevois, a fost arestat fiind învinovățit, că a omorât prin otrăvă pe un coleg al său, care-i făcea concurență.

Mulțămite. În folosul Reuniunii femeilor române de religiea gr.-cat. și gr.-or. din comitatul Târnavei-mici, au binevoit să-și răscumpere felicitările de anul nou următorii: Aneta Zehan 5 cor. Anastasia Băsa șeful agenturii „Albina“ din Dicio-sănmartin 3 cor., firma Iulius și S. Anca 3 cor. Iulius Anca și soția 2 cor., Constantin Mașlea funcționar la „Albina“ 2 cor.

„Deșteptarea“ foale politică. În numărul ei prim de pe anul acesta „Deșteptarea“ din Brașov anunță, că în viitor apare ca foale politică, națională, independentă, cu scopul de a face „serviciu real intereselor de existență și înflorire ale neamului“. „Deșteptarea“ se tipărește acum în format mai mare.

Epistole-depeșe la poștele noastre. Numărul mai nou al monitorului oficial publică ordinul ministrului de comerț, care cu începutul lunii Februarie are să introducă și la poștele noastre așa numitele epistole-depeșe, foarte practice și obișnuite în străinătate. Epistole-depeșe se pot da numai între orele 8—12 noaptea la anumite birouri telegrafice. Scrisorile acestea se expediază în cursul nopții la locul destinației, unde în dimineața următoare se distribuie adresaților, ca orice epistolă comună. Taxa epistolelor-depeșe este 2 fileri de un cuvânt, suma cea mai mică de plătit e 60 fileri. Modalitățile de pr-dare sunt ca și la depeșele ordinare, numai că înaintea adresei se înseamnă literile: „T. L.“. Intre birourile telegrafice, de unde se pot trimite asemenea telegrame, se găsesc poștele din: Sibiu, Brașov, Cluj, Panciova, Timișoara ș. c.

Hoț păcălit. De câțva timp s'a făcut observarea într'un birou de expediție vienez, că d'spar banii din lădița unei mese de scris. Pentru a putea pune mâna pe hoț, șeful biroului a închis în lădiță mai multe bancnote, ale căror serii și numere mai înainte le notase. În dimineața următoare a băgat de seamă, că earăși lipsesc din bani. A chemat îndată servitorii și i-a vizitat. În portmoneul unui, cu numele Stefan Steiner, a găsit o bancnotă de 10 coroane, care purta toamă semnele (seria și numărul) ce și-le notase. Servitorul a fost imediat arestat.

Milioane în fântână. Contesa Gandolfi din Roma a găsit în biblioteca sa o veche hârtie îngălbinită, în care se spune că un strămoș al familiei a ascuns într'o fântână, la adâncime de 30 metri, o comoară de 37 milioane de sechini (veche monedă de aur italiană, de valoarea galbenului) pentru a o scăpa din mâna bandiților. Descoperirea documentului a produs o mare agitație în familia contesei.

Flotele văzduhului. Statele încep a-și îndrepta atențiunea tot mai mult asupra mesinelor de sburat. Se crede că încurând toate țările moderne vor da însemnătatea ouvenită nu numai infanteriei, cavaleriei și artileriei, ci și armatei văzduhului. Rolul conducător în acest punct îl are Franța, unde atât cercurile militare cât și civile se întrec între sine, ca să păstreze și mai departe acest rol pentru Franța, care în caz de război are estăzi peste 500 de aeronauți. Pe anul 1912 sunt pre iminente aproape douăsprezece milioane de franci pe suma flotei aeriane. Rusia are 50 de piloți cu diplome; duma a votat pentru acest scop mai multe milioane de coroane. Italia a trimis opt aeroplane pe câmpul de război dela Tripolis, unde mașinile s'au dovedit foarte potrivite pentru recunoașteri și aruncat de bombe. Turcii au fost neceritați să-și argezeze aviatorii străini. — În Austria și Ungaria armata și-a construit un aerodrom la Wiener-Neustadt, unde în anul trecut militarii noștri au obținut frumoase rezultate.

Concertul de Sămbătă al Reuniunii meseriașilor sibieni, a adăus între altele cor. 15.20 la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înț starea fi-telor să-race, datorite de următorii participanți din prilejul onomastiei lor, și anume: Dr. Ioan Fruma, advocat 5 cor., Ioan Limpede, cismar, Ioan Orăștean, conceptist adv., Ioan Anca, sergent major, câte 10 coroane, Ioan Pomărean, Ioan Imbăruș, inv., Ioan Oprișan, câte 50 bani, Ioan Precup, contabil, Ioan Pinciu, cul. tip., Ioan Opriș, faur, Ioan Valcan, cismar, câte 10 bani, Ioana Rebeș 30 bani, Dr. Ioan Mateiu, cand. de adv., Ioan Marou, cul. tip., Ioan Chidu, pletrar, Ioan Borje, blănar, Ioan Graia, comers., Ioan Ignaton, cler., Ioan Chidu, cul. tip., Ioan Ciocur, oroit, Ioan Mihalțan, pantofar, Ioan Cămpian, cancelist, Ioan Crișan, mășar, Ioan Mailat, Ioan Coman, lăcătuș, Ioan Dușă, croitor și Ioan Botezan, mecanic, fiecare câte 20 bani.

Bal în Arad. Reuniunea femeilor române din Arad și provincie invită la balul costumat (port național) care se va ține la 8 Februarie st. nou 1912 în sala hotelului „Crucea albă“ din Arad. Începutul la orele 9 seara. Venitul este de tînet pentru zidirea intrării noului de fete din Arad. Toate darurile să se trimită d-nei Sofia V. Pap, casiera reuniunii (Andrișy-Tér Nr. 22) Prețul de intrare: pentru familie 10 coroane, pentru o persoană 5 coroane.

Petrecere în Bruiu. Tinerimea adultă din comuna Bruiu invită la producțiunea teatrală-declamatorieă împreună cu joo, ce o va aranja Duminecă în 15/28 Ianuarie în sala școlii gr.-or. române. Începutul la 7 ore p. m.

Pe pământul eschimoșilor. Otto Nordenskjöld, vestitul explorator al polului nordic, a ținut zilele acestea la Viena o conferință despre ultima sa expediție polară. A povestit, că 1909 a pornit cu un vapor spre Groenlanda epus-ă. După o călătorie lungă societatea exploratoare a debarcat la Holstenborg, o colonie de eschimoși. Nordenskjöld, cu prilejul acestei, a studiat viața și obiceiurile eschimoșilor. — O mică parte din mititeii aceștia știu acum să cetească; în colibeile lor a pătruns cea dintâi carte, în formă de: calendar. Casele lor sunt făcute din lemn, pe jumătate săpate în pământ și îngrădite toate lângă oaltă. Exploratorul laudă foarte mult pe eschimoșii din Groenlanda și frumusețile naturii din acel ținut. Toți eschimoșii — a zi Nordenskjöld, — sunt copii veseli, cari nu se posomorăscă nici odată în clima lor atât de neprietenoasă. — Întrebat asupra m'jloace'or, prin care s'ar putea atinge polurile, exploratorul a răspuns că e foarte greu ca cineva să se aproprie cu vaporul de pol; în schimb însă va fi ușor unui aeronaut să-l ajungă fie cu aeroplanul, fie cu balonul.

Teatru.

Astăzi, Mercuri, se dă „Das Mädel von Montmartre“ operetă nouă, mâne, Joi „Heimliche Liebe“, operetă, iar Sămbătă drama „Clavigo“, de Goethe.

Afacerea Vaida-Goga.

Juriul, care s'a constituit pentru a aplană afacerea, cunoscută și cetitorilor noștri, dintre domnii Dr. Ales. Vaida Voevod și Octavian Goga, a ținut ședință în 8/21 Ianuarie c. în Brașov, dar membrii juriului nu s'au putut uni în păreri, și reprezentanții dlui Goga s'au retras din juriu, în urma cărui fapt juriul descompletându-se, nu a putut aduce nici o hotărâre.

Proiectul de hotărâre, prezentat juriului din partea domnului Dr. N. Vecerde, era următorul:

„Juriul a constatat, că dnul Dr. Ales. Vaida Voevod a întărit și prin acte notariale autenticitatea dovezilor sale; a constatat, că procedura de dovedire, ordonată la 9 l. c. (când s'a întrunit mai întâi juriul) a fost zădărnicită prin ingerința necerută din partea juriului și absolut inoportună a dnului Sever Bocu, cunoscutul director al ziarului „Tribuna“ din Arad, în mod așa de hotărâtor, încât juriului îi este imposibil să lămurească și chestiunea dlui O. Goga prin dovezi necondiționat acceptabile, și cu atât mai puțin să decidă prin un verdict al său, și astfel declină dela sine chestia dlui O. Goga, și consideră de încheiată și terminată întreaga sa misiune“.

Prezidentul juriului, dl A. Bărsan, a făcut însă o altă propunere, de următorul cuprins:

„Intervenind în cercetare un factor afară de juriu și neobservându-se procedura de cercetare hotărâtă în ședința din 9 l. c. juriul se vede pus în imposibilitate a se pronunța asupra vinovăției sau nevinovăției dlui O. Goga și astfel consideră misiunea sa ca încheiată“.

Propunerea fiind acceptată din partea dlui Vecerde, cade ceeaaltă. Dar pe reprezentanții dlui Goga, cari cereau, ca dl Goga să fie declarat nevinovat, nu i-a mulțămite nici aceasta propunere, mai domoală, ci au eșit din juriu, iar juriul s'a descompletat, și hotărâre nu s'a adus.

Atâta putem să comunicăm cetitorilor noștri în chestia atât de dureroasă Vaida-Goga. Iar învinovățirea „Gazetei Transilvaniei“, că informațiile noastre din rândul trecut, date în afacerea aceasta, ar fi false, ori cel puțin tendențioase, o respingem, ca trimisă la adresă greșită.

Ad. Nr. pp. 1203/1911.

(3) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a, **Mănăsturul român** cu prediul **Rișca**, devenit vacant prin moartea fostului paroh, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea ajutoriului de stat.

Concurenții au aș înainta suplicile prevăzute cu documentele recerute subsemnatului până la termenul susindicat, și a se prezenta la biserică în vre-o zi de Duminecă sau sâmbătoare, spre a fi cunoscut poporului.

Cluj, 2 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 1287/1911.

(1) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh venit vacant prin moartea parohului Ioan Popp din parohia de clasa III. **Ozun** cu filiile Beșnău, Comolău, Eresztevény, Laborfalău, Réty și Sântion, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea ajutoriului de stat, având a da jumătate din venite văduvei.

Dela concurenți se pretinde a ști limba maghiară perfect și a cerceta și filiile spre a vedea distanța.

Concurenții vor avea a se prezenta cu prealabila incuviințare a protopresbiterului în vreuna din Dumineci s'au Sărbători în Ozun (Uzon) spre a cânta, celebra și cuvânta înaintând și documentele recerute în termenul prefpt subsemnatului oficiu protopresbiterial în Bereczk.

Bretcu, 23 Decembrie 1911.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresb.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.**„BIBLIOTECA ȘAGUNA”**REDACTATĂ DE **Dr. I. LUPAȘ, SĂLIȘTE**

A apărut și se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, în Sibiu

Nr. 1.

Însemnătatea bisericii

Nr. 2.

Despre pocăință

de

Dr. I. Lupaș.

Prețul à 10 fl. + porto 5 fl.

La **Librăria arhidiecezană** în Sibiu, se află de vânzare:

Album

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Selște, comitatul Sibiului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: **iconostase, steaguri, epitafuli, icoane singuratică, și întreaga biserică.**

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 19—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu.**

Ioan cav. de Pașcaru:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Făgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 520.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

14—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltati la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteti băieții la cursul practic de altoi!

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasile și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Afiarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Taierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasile

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
„ Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
„ Simeon
„ Andrei
Evangelistul Ioan
„ Luca
„ Marcu
„ Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
„ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile